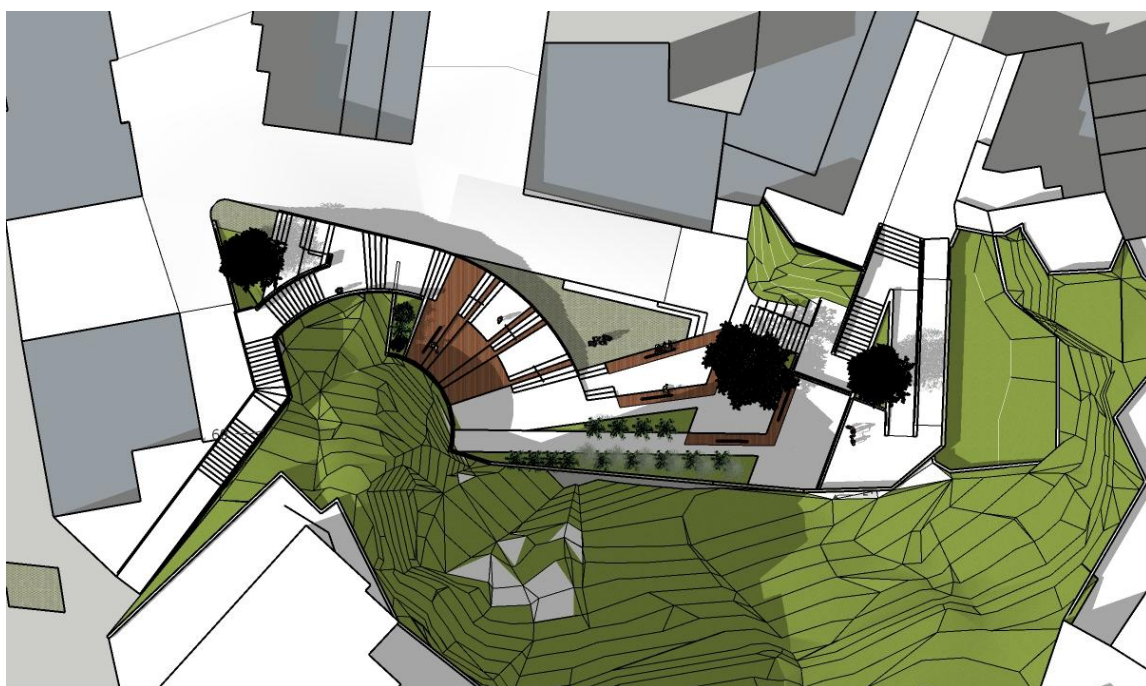

ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ-ΣΥΚΕΩΝ

Υπόμνημα προς τον Πρωθυπουργό

Κύριο Κυριάκο Μητσοτάκη

Αύγουστος 2026

Αξιότιμε κύριε πρόεδρε,

Σας καταθέτουμε ένα συνεκτικό υπόμνημα με τις κύριες προτεραιότητες του Δήμου Νεάπολης-Συκεών για θέματα τοπικού ενδιαφέροντος καθώς και για θέματα οριζόντιων πολιτικών ευρύτερης εμβέλειας που αφορούν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και στην εδραίωση της Αποκέντρωσης.

Α. Κύριες προτεραιότητες του Δήμου Νεάπολης-Συκεών για θέματα τοπικού ενδιαφέροντος

Ανάπλαση περιοχής Δημαρχείου και Κατασκευή Νέου Διοικητικού Μεγάρου Νεάπολης-Συκεών με Υπόγειο Σταθμό Στάθμευσης Αυτοκινήτων, Χώρους Κοινωνικής Πολιτικής και Εμπορικές Χρήσεις

Η περιοχή του Δημαρχείου Νεάπολης-Συκεών βρίσκεται στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, σε απόσταση 1.500 μέτρων από την πλατεία Αριστοτέλους και πλησίον των βυζαντινών τειχών της πόλης. Λόγω της υψομετρικής της θέσης διαθέτει εξαιρετική θέα προς τον Θερμαϊκό κόλπο, τα Πιέρια, τον Όλυμπο και το Πήλιο. Η περιοχή διαμορφώθηκε οικιστικά για να καλύψει τις πιεστικές ανάγκες στεγαστικής αποκατάστασης πληθυσμών μετά από την Μικρασιατική Καταστροφή και τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Μέχρι το 2000 κάθε εικοσαετία η περιοχή κατέγραφε διπλασιασμό του πληθυσμού της. Σήμερα χαρακτηρίζεται από εξαιρετική πληθυσμιακή πυκνότητα, ακραίο αστικό κορεσμό και έλλειψη δημόσιου χώρου.

Το υπάρχον Δημαρχείο είναι κατασκευής της δεκαετίας 1960, είχε υποστεί σημαντικές βλάβες στο σεισμό του 1978, με αποτέλεσμα να χαρακτηριστεί κόκκινο, είναι μικρό και ανεπαρκές για να καλύψει τις ανάγκες ενός μεγάλου μητροπολιτικού Δήμου, δυσλειτουργικό, με πολλά προβλήματα προσβασιμότητας.

Η πρόταση αφορά στην ανάπλαση της περιοχής του Δημαρχείου περιλαμβάνει την ενοποίηση τριών οικοδομικών τετραγώνων, δημοτικής ιδιοκτησίας, συνολικού εμβαδού 5.645τ.μ. τροποποίηση ρυμοτομίας, τροποποίηση όρων δόμησης, Ειδικό Χωρικό Σχέδιο, για τη διαμόρφωση μίας κεντρικής πλατείας στον Δήμο, με κύριο χαρακτηριστικό το νέο δημαρχείο, χώρους πρασίνου και παιδική χαρά.

Η κατασκευή του νέου Διοικητικού Μεγάρου Συκεών αποτελεί έργο υψηλής προτεραιότητας για τον Δήμο Νεάπολης - Συκεών, καθώς θα δημιουργήσει ένα σύγχρονο διοικητικό, κοινωνικό και αναπτυξιακό κέντρο, ικανό να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες εξυπηρέτησης των πολιτών και να ενισχύσει τη λειτουργική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής. Το έργο προβλέπει την ανάπτυξη ενός πολυλειτουργικού κτιριακού συγκροτήματος που θα συνδυάζει διοικητικές υπηρεσίες, χώρους κοινωνικής πολιτικής, εμπορικές δραστηριότητες και υποδομές αναψυχής, δημιουργώντας έναν νέο πόλο εξυπηρέτησης και καθημερινής ζωής για τους κατοίκους.

Η πρόταση περιλαμβάνει την κατασκευή υπόγειου σταθμού στάθμευσης αυτοκινήτων για την κάλυψη των πιεστικών αναγκών στάθμευσης της περιοχής και των επισκεπτών του συγκροτήματος, καθώς και τη στέγαση ΚΕΠ και τη δημιουργία εμπορικών χρήσεων στο ισόγειο και σε τμήματα των υπογείων χώρων, με δυνατότητα φιλοξενίας καταστημάτων, υπεραγοράς τροφίμων, γυμναστηρίου, κινηματογράφου και άλλων δραστηριοτήτων που θα ενισχύσουν την τοπική οικονομία και την επισκεψιμότητα του χώρου. Παράλληλα, προβλέπονται παιδικός σταθμός, ΚΔΑΠ, γυμναστήριο και σύγχρονοι χώροι κοινωνικής πολιτικής και κοινωνικών υπηρεσιών, οι οποίοι θα υποστηρίζουν τις δράσεις κοινωνικής μέριμνας του Δήμου και την παροχή υπηρεσιών προς ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Οι ενδιάμεσοι όροφοι του κτιρίου θα στεγάσουν το σύνολο των υπηρεσιών του Δημαρχείου, εξασφαλίζοντας τη συγκέντρωση τους σε ένα ενιαίο, λειτουργικό και τεχνολογικά σύγχρονο κέντρο διοίκησης, με βελτιωμένες συνθήκες εργασίας για το προσωπικό και καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών.

Στο ανώτερο επίπεδο προβλέπεται η δημιουργία αίθουσας πολλαπλών χρήσεων και δεξιώσεων, εστιατορίου και χώρου roof garden με πανοραμική θέα, προσδίδοντας στο κτίριο έναν εξωστρεφή χαρακτήρα και δημιουργώντας έναν νέο χώρο συνάντησης, πολιτισμού και κοινωνικών εκδηλώσεων, που απουσιάζει από τον Δήμο μας.

Η υλοποίηση του έργου αποτελεί στρατηγική αναπτυξιακή προτεραιότητα για τον Δήμο, καθώς πρόκειται για μια εμβληματική παρέμβαση που δημιουργεί ένα νέο τοπόσημο, δίνει στην περιοχή των Συκεών ένα νέο κέντρο αναφοράς και ταυτότητας, αναβαθμίζει ουσιαστικά τις δημοτικές υποδομές, ενισχύει την τοπική επιχειρηματικότητα, βελτιώνει την ποιότητα ζωής των κατοίκων και συμβάλει καθοριστικά στη βιώσιμη ανάπτυξη και την αστική αναζωογόνηση του Δήμου.

Ανάπλαση και Ανάδειξη της «Βαλκανικής Πλατείας» στη Δημοτική Ενότητα Νεάπολης

Η Βαλκανική Πλατεία επί είκοσι και πλέον χρόνια αποτελεί σημείο συνάντησης των λαών και των πολιτισμών της Βαλκανικής, στις αρχές του Σεπτεμβρίου, στην περιοχή του πρώην στρατοπέδου Στρεμπενιώτη, στη Νεάπολη.

Η Δημοτική Ενότητα Νεάπολης καταγράφει τη δραματική υψηλή πυκνότητα των 27.039 κατοίκων ανά τ.χλμ. Το μέγεθος αυτό αναδεικνύει την περιοχή ως μία από τις πιο πυκνοκατοικημένες ζώνες σε εθνικό επίπεδο, με προφανή αποτελέσματα στην καθημερινότητα των πολιτών. Ο συνδυασμός της υψηλής πυκνότητας πληθυσμού με την έλλειψη ελεύθερων χώρων και κυρίως την απουσία χώρων πρασίνου, καθιστά επιτακτική την ανάδειξη των ελάχιστων υπαρχόντων δημόσιων χώρων.

Μετά από πρόταση του Δήμου, το 2011 το Υπουργείο Περιβάλλοντος για να ενισχύσει το θεσμό, αλλά και για να αναδείξει την αξιοποίηση της ευρύτερης περιοχής του πρώην στρατοπέδου Στρεμπενιώτη προκήρυξε Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό Ιδεών για την Ανάπλαση-Ανάδειξη της Βαλκανικής Πλατείας.

Πρόκειται για έργο υπερτοπικής σημασίας και υψηλής προτεραιότητας για τον Δήμο Νεάπολης – Συκεών και αφορά στη δημιουργία ενός σύγχρονου, πολυλειτουργικού δημόσιου χώρου. Στόχος του έργου είναι η αναδιοργάνωση των χρήσεων γης και του οδικού δικτύου πρόσβασης, η σύνδεση των επιμέρους λειτουργιών, η δημιουργία νέων υποδομών και η αύξηση των ελεύθερων δημόσιων χώρων και χώρων πρασίνου, με σκοπό την αναβάθμιση της περιοχής σε έναν σύγχρονο πόλο πολιτισμού, αθλητισμού, αναψυχής και κοινωνικής δραστηριότητας.

Στο διαγωνισμό κατατέθηκαν και βραβεύτηκαν προτάσεις που αντιμετωπίζουν τον χώρο ως σημείο συνάντησης λαών, πολιτισμών και παραδόσεων της Βαλκανικής, με κεντρικό στοιχείο τη φύση ως ενοποιητικό άξονα του συνόλου. Προτείνουν τη δημιουργία υπαίθριου θεάτρου και αμφιθεάτρου ενταγμένου στο φυσικό ανάγλυφο, πολυχώρων εκδηλώσεων, αθλητικών εγκαταστάσεων, γραμμικής πλατείας κατά μήκος της οδού Ελευθερίου Βενιζέλου, χώρων περιπάτου, στάσης και αναψυχής, πολιτιστικών περιπτέρων, καθώς και υπόγειου χώρου στάθμευσης. Παράλληλα, δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στις βιοκλιματικές αρχές σχεδιασμού, στη χρήση οικολογικών υλικών, στη βιώσιμη κινητικότητα, στη δημιουργία δικτύου ποδηλατοδρόμων και στη βελτίωση της προσβασιμότητας με ήπια μέσα μεταφοράς.

Η υλοποίηση του έργου θα αναδείξει τη Βαλκανική Πλατεία σε έναν διεθνώς αναγνωρίσιμο χώρο πολιτισμού, δημιουργίας και κοινωνικής αλληλεπίδρασης, ενισχύοντας τον εξωστρεφή χαρακτήρα της πόλης και τη θέση της ως σημείου αναφοράς για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Δημιουργία Κεντρικής Πλατείας Πεύκων με Υπόγειο Σταθμό Στάθμευσης και Περιβαλλοντικού Διαδρόμου

Η Δημοτική Ενότητα των Πεύκων χαρακτηρίζεται από έντονη πληθυσμιακή επέκταση, αποτελεί κυρίως χώρο κατοικίας και τοπικών εξυπηρετήσεων. Σε όλη την περιοχή απουσιάζει ένα τοπικό κέντρο και το σύνολο σχεδόν των οικονομικών δραστηριοτήτων αναπτύσσεται κατά μήκος του οδικού άξονα της Λεωφόρου Παπανικολάου.

Η δημιουργία της Κεντρικής Πλατείας Πεύκων, σε συνδυασμό με τη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου περιβαλλοντικού περιπάτου κατά μήκος του υφιστάμενου ρέματος, αποτελεί έργο υψηλής προτεραιότητας για τον Δήμο Νεάπολης - Συκεών, με στόχο τη δημιουργία ενός ενιαίου δικτύου δημόσιων χώρων πρασίνου, αναψυχής και ήπιας κινητικότητας. Η παρέμβαση περιλαμβάνει την αναβάθμιση της πλατείας σε έναν σύγχρονο χώρο συνάντησης και κοινωνικής δραστηριότητας, με τη δημιουργία αναψυκτηρίου, χώρων ξεκούρασης και περιπάτου, εκτεταμένων φυτεύσεων και σύγχρονου αστικού εξοπλισμού, καθώς και την κατασκευή υπόγειου σταθμού στάθμευσης αυτοκινήτων για την κάλυψη των αναγκών της περιοχής και την αποσυμφόρηση του κέντρου των Πεύκων.

Παράλληλα, προβλέπεται η διαμόρφωση ενός ενιαίου περιβαλλοντικού διαδρόμου πρασίνου κατά μήκος της φυσικής κοίτης, ο οποίος θα συνδέει λειτουργικά την Κεντρική Πλατεία Πεύκων, το Δημοτικό Κατάστημα Πεύκων και την οδό Κοιμήσεως Θεοτόκου, ενοποιώντας παιδικές χαρές, χώρους πρασίνου και κοινόχρηστους χώρους αναψυχής. Η δημιουργία του γραμμικού αυτού πάρκου, με διαδρομές πεζών και ποδηλάτων, σημεία στάσης και ξεκούρασης, σύγχρονες φυτεύσεις και ήπιες βιοκλιματικές παρεμβάσεις, θα μετατρέψει την περιοχή σε έναν ενιαίο, προσβάσιμο και λειτουργικό πνεύμονα πρασίνου για τους κατοίκους όλων των ηλικιών.

Η συγκεκριμένη παρέμβαση φιλοδοξεί να μετασχηματίσει το κέντρο των Πεύκων σε έναν ενιαίο χώρο πρασίνου, αναψυχής και βιώσιμης κινητικότητας, προσφέροντας στους κατοίκους έναν σύγχρονο δημόσιο χώρο καθημερινής χρήσης και αναβαθμίζοντας ουσιαστικά το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της περιοχής.

Κατασκευή του νέου 1ου Δημοτικού Σχολείου Αγίου Παύλου με Κλειστό Γυμναστήριο

Το 1^ο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Παύλου στεγάζεται σήμερα σε ακατάλληλα κτίρια που δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες ενός σύγχρονου σχολείου. Παράλληλα η ευρύτερη περιοχή στερείται εγκαταστάσεων ικανών να φιλοξενήσουν πολιτιστικές, κοινωνικές και αθλητικές δραστηριότητες.

Η χρηματοδότηση και υλοποίηση του νέου 1ου Δημοτικού Σχολείου Αγίου Παύλου με Κλειστό Γυμναστήριο αποτελεί μείζονα αναπτυξιακή και κοινωνική ανάγκη για τον Δήμο Νεάπολης - Συκεών, καθώς πρόκειται για ένα σύγχρονο, βιοκλιματικό και πλήρως προσβάσιμο εκπαιδευτικό συγκρότημα που θα καλύψει τις αυξημένες ανάγκες της μαθητικής κοινότητας, θα αναβαθμίσει τις αθλητικές και πολιτιστικές υποδομές της περιοχής και θα ενισχύσει την αρμονική σύνδεση του αστικού ιστού με το φυσικό περιβάλλον του Σειχ Σου.

Το έργο βασίζεται στη **βραβευμένη με Α΄ Βραβείο πρόταση αρχιτεκτονικού διαγωνισμού** και προβλέπει την κατασκευή ενός πρότυπου σχολικού συγκροτήματος με 12 αίθουσες διδασκαλίας, σύγχρονα εργαστήρια, βιβλιοθήκη, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, χώρους πολιτισμού και δημιουργικής απασχόλησης, κλειστό γυμναστήριο, υπαίθριους αθλητικούς χώρους και υπόγειο χώρο στάθμευσης. Ο σχεδιασμός του ενσωματώνει καινοτόμες βιοκλιματικές πρακτικές, αξιοποιεί το φυσικό ανάγλυφο της περιοχής και δημιουργεί ένα σχολείο υψηλής περιβαλλοντικής, εκπαιδευτικής και κοινωνικής αξίας προς όφελος των μαθητών και της τοπικής κοινωνίας.

Η υλοποίηση του έργου θα δώσει οριστική λύση στις εκπαιδευτικές ανάγκες της περιοχής, προσφέροντας ένα πρότυπο σχολικό συγκρότημα και μία σύγχρονη αθλητική υποδομή που θα εξυπηρετεί τόσο τη μαθητική κοινότητα όσο και την τοπική κοινωνία.

B. Κύριες προτεραιότητες του Δήμου Νεάπολης-Συκεών για θέματα οριζόντιων πολιτικών ευρύτερης εμβέλειας

Δημογραφικό - Συνεκτικές πολιτικές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την πρώτη και την τρίτη ηλικία.

Το δημογραφικό πρόβλημα αποτελεί μία από τις σημαντικότερες μακροπρόθεσμες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ελλάδα, καθώς συνδέεται ταυτόχρονα με τη χαμηλή γεννητικότητα, τη φυσική μείωση του πληθυσμού, τη γήρανση και τη συρρίκνωση του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας. Αντίστοιχα με τις τάσεις της χώρας στο Δήμο Νεάπολης-Συκεών, όλοι οι δημογραφικοί δείκτες επιδεινώθηκαν την τελευταία εικοσαετία. Το δημογραφικό ζήτημα, επομένως, δεν περιορίζεται στην ανάγκη αύξησης των γεννήσεων. Περιλαμβάνει αφενός τη δημιουργία ευνοϊκότερων κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών για τη δημιουργία και τη στήριξη της οικογένειας και αφετέρου την αποτελεσματική διαχείριση των συνεπειών της μακροζωίας και της γήρανσης του πληθυσμού. Στο πλαίσιο αυτό, η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να ασκήσει ουσιαστική δημογραφική πολιτική, όχι υποκαθιστώντας τις εθνικές πολιτικές εισοδήματος, απασχόλησης και στέγασης, αλλά οργανώνοντας ένα τοπικό πλέγμα υπηρεσιών φροντίδας που μειώνει τις καθημερινές επιβαρύνσεις των οικογενειών και υποστηρίζει την ενεργό και υγιή γήρανση.

Ιδιαίτερα μετά την εφαρμογή του Ν. 3852/2010, το εύρος των αρμοδιοτήτων των δήμων στον τομέα της κοινωνικής προστασίας διευρύνθηκε σημαντικά. Με την ευθύνη των δήμων λειτουργούν σήμερα χιλιάδες κοινωνικές δομές σε όλη τη χώρα: παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης, ΚΑΠΗ, δομές φροντίδας τρίτης ηλικίας, κοινωνικά παντοπωλεία, κοινωνικά φαρμακεία, κέντρα κοινότητας, υπηρεσίες στήριξης ΑμεΑ και πλήθος άλλων προγραμμάτων που απευθύνονται σε κοινωνικά ευάλωτες ομάδες. Οι δομές αυτές αποτελούν το καθημερινό σημείο αναφοράς για εκατοντάδες χιλιάδες οικογένειες, ηλικιωμένους, άτομα με αναπηρία, άνεργους και συμπολίτες που χρειάζονται υποστήριξη.

Με τα σημερινά δεδομένα είναι εξαιρετικά χρήσιμη για το μέλλον της χώρας η εξαγγελία ενός εθνικού προγράμματος για το δημογραφικό, με συστηματική χρηματοδότηση και με ενεργό ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την εφαρμογή εθνικών πολιτικών στήριξης της οικογένειας, της πρώτης και της τρίτης ηλικίας.

Η ενίσχυση των προγραμμάτων για την ένταξη των παιδιών στην προσχολική εκπαίδευση και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης αποτελεί παρέμβαση με άμεσες αλλά και έμμεσες δημογραφικές επιδράσεις. Τα σχετικά προγράμματα καλύπτουν τη φιλοξενία παιδιών σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, καθώς και τη συμμετοχή παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και ΚΔΑΠ ΑμεΑ, επιδιώκοντας την ισότιμη και χωρίς αποκλεισμούς πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες αγωγής, φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης.

Η διεθνής έρευνα δείχνει ότι η πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες προσχολικής φροντίδας, σε συνδυασμό με την εργασιακή και οικονομική ασφάλεια, συνδέεται

θετικά με τη δυνατότητα των ζευγαριών να υλοποιήσουν τις αναπαραγωγικές τους επιθυμίες.

Ιδιαίτερη κοινωνική σημασία και θετική επίπτωση στο δημογραφικό και έχει η λειτουργία των ΚΔΑΠ ΑμεΑ. Η συστηματική υποστήριξη παιδιών, εφήβων και ενηλίκων με αναπηρία περιορίζει την εξουθένωση και την κοινωνική απομόνωση των οικογενειακών φροντιστών, διευκολύνει την παραμονή τους στην εργασία και μειώνει τον κίνδυνο φτώχειας. Παράλληλα, προάγει την κοινωνική ένταξη, την αυτονομία και την ανάπτυξη δεξιοτήτων των ίδιων των ωφελουμένων. Με αυτόν τον τρόπο, η πολιτική για τα παιδιά δεν λειτουργεί μόνο ως μέτρο αύξησης των γεννήσεων, αλλά και ως επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, στην ισότητα ευκαιριών και στη μελλοντική κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα.

Σε τοπικό επίπεδο, η επάρκεια τέτοιων υπηρεσιών επηρεάζει και την απόφαση των νέων οικογενειών να παραμείνουν σε έναν δήμο. Η εγγύτητα, το διευρυμένο ωράριο, η προσβασιμότητα και η σταθερή λειτουργία των δομών καθιστούν μια περιοχή περισσότερο φιλική προς την οικογένεια.

Η δεύτερη διάσταση της δημογραφικής πολιτικής αφορά τη διαχείριση της γήρανσης. Η ενίσχυση των προγραμμάτων για την τρίτη ηλικία, με ιδιαίτερη έμφαση στα δημοτικά ιατρεία, μπορεί να συμβάλει στην πρόληψη ασθενειών, στην έγκαιρη διάγνωση, στην παρακολούθηση χρόνιων παθήσεων και στη διατήρηση της λειτουργικότητας και της αυτονομίας των ηλικιωμένων. Τα δημοτικά ιατρεία, λόγω της εγγυήτητάς τους προς την κοινότητα, μπορούν να λειτουργούν συμπληρωματικά προς το εθνικό σύστημα υγείας, ιδιαίτερα για πολίτες με χαμηλό εισόδημα, περιορισμένη κινητικότητα ή δυσκολία πρόσβασης στις δημόσιες υπηρεσίες. Πάνω σε αυτό το μοντέλο των ισχυρών δημοτικών ιατρείων μπορεί να βασιστεί μία εξαιρετικά χρήσιμη εθνική μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στη χώρα. Ο πυρήνας αυτής της μεταρρύθμισης μπορεί να περιλαμβάνει τη γενικευμένη εφαρμογή, την πιστοποίηση των Δημοτικών Ιατρείων ως φορέων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και τη σύναψη συμβάσεων των Δήμων με τον ΕΟΠΥΥ για την αποζημίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών των Δημοτικών Ιατρείων.

Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, παρέχει υπηρεσίες πρόληψης, θεραπείας και αποκατάστασης όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο καθημερινό περιβάλλον των πολιτών. Για τον γηράσκοντα πληθυσμό προκρίνεται ένα ολοκληρωμένο και προσωποκεντρικό μοντέλο φροντίδας, με αξιολόγηση της λειτουργικής ικανότητας, διαχείριση των χρόνιων νοσημάτων και διασύνδεση των υγειονομικών και κοινωνικών υπηρεσιών.

Η δημογραφική συμβολή των υπηρεσιών αυτών είναι πολλαπλή. Η διατήρηση της υγείας και της αυτονομίας των ηλικιωμένων περιορίζει την ανάγκη για εντατική άτυπη φροντίδα από τα ενήλικα παιδιά τους. Έτσι μειώνεται η επιβάρυνση της «ενδιάμεσης γενιάς», η οποία συχνά καλείται να φροντίζει ταυτόχρονα ανήλικα παιδιά και ηλικιωμένους γονείς. Η αποφόρτιση αυτή διευκολύνει την απασχόληση, ιδίως των γυναικών, μειώνει τις οικογενειακές ανισότητες και δημιουργεί ευνοϊκότερες συνθήκες για τη δημιουργία ή τη διεύρυνση της οικογένειας. Παράλληλα, οι υγιείς και λειτουργικά αυτόνομοι ηλικιωμένοι μπορούν να παραμένουν ενεργοί στην οικογένεια και στην τοπική κοινότητα, υποστηρίζοντας τα νεότερα μέλη, συμμετέχοντας σε εθελοντικές δράσεις και ενισχύοντας τη διαγενεακή αλληλεγγύη.

Συμπερασματικά, οι δύο κατηγορίες παρεμβάσεων συγκροτούν μια ενιαία δημογραφική στρατηγική κύκλου ζωής. Οι υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και δημιουργικής απασχόλησης μειώνουν τα εμπόδια στην απόκτηση και ανατροφή παιδιών, ενισχύουν την απασχόληση και επενδύουν στις δυνατότητες της νέας γενιάς. Τα προγράμματα για την τρίτη ηλικία και τα δημοτικά ιατρεία προάγουν την υγιή γήρανση, περιορίζουν το βάρος της οικογενειακής φροντίδας και διατηρούν τους ηλικιωμένους ενεργούς και αυτόνομους. Η αποτελεσματικότητά τους, ωστόσο, προϋποθέτει επαρκή χρηματοδότηση, σταθερό και εξειδικευμένο προσωπικό, καθολική προσβασιμότητα, διευρυμένη γεωγραφική κάλυψη και συστηματική διασύνδεση των δημοτικών, κοινωνικών, εκπαιδευτικών και υγειονομικών υπηρεσιών. Με αυτές τις προϋποθέσεις, η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά τόσο στη στήριξη της οικογένειας όσο και στην κοινωνικά βιώσιμη διαχείριση της δημογραφικής γήρανσης.

Εθνικό Πρόγραμμα Ενεργειακής Αυτονομίας των Δήμων

Οι Δήμοι αποτελούν έναν από τους πιο ενεργοβόρους φορείς της δημόσιας διοίκησης, καθώς καλούνται καθημερινά να λειτουργήσουν κρίσιμες υποδομές που εξασφαλίζουν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Η ύδρευση και η αποχέτευση, οι μονάδες βιολογικού καθαρισμού, ο ηλεκτροφωτισμός οδών, πλατειών και κοινόχρηστων χώρων, η θέρμανση και ψύξη σχολικών κτιρίων, αθλητικών εγκαταστάσεων και δημοτικών υπηρεσιών, αποτελούν δραστηριότητες με υψηλό ενεργειακό αποτύπωμα. Σε πολλές περιπτώσεις, η ενέργεια που απαιτείται για τη λειτουργία των δημοτικών υποδομών αντιστοιχεί σε ποσοστό άνω του 50% των λειτουργικών δαπανών ενός Δήμου, γεγονός που καθιστά το ενεργειακό κόστος καθοριστικό παράγοντα για τη βιωσιμότητα των τοπικών προϋπολογισμών.

Οι συνεχείς αυξήσεις στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας και των καυσίμων από το 2021 και μετά είχαν δραματικές επιπτώσεις. Το ενεργειακό κόστος των Δήμων αυξήθηκε κατά περίπου 40%, επιβαρύνοντας δυσανάλογα τους ήδη περιορισμένους πόρους της αυτοδιοίκησης. Παρά τη σοβαρότητα της κατάστασης, οι Δήμοι βρέθηκαν χωρίς ουσιαστική υποστήριξη από την Πολιτεία, χωρίς ένα εθνικό εργαλείο ή μηχανισμό που να τους επιτρέπει να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν δράσεις ενεργειακής μετάβασης. Έτσι, αναγκάστηκαν να αντιμετωπίσουν την κρίση με τα δικά τους πενιχρά μέσα, συχνά αναβάλλοντας αναγκαίες επενδύσεις ή περιορίζοντας άλλες κοινωνικές υπηρεσίες.

Την ίδια στιγμή, οι αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο των ενεργειακών κοινοτήτων περιόρισαν σημαντικά τη δυνατότητα των Δήμων να προχωρήσουν σε έργα αυτοπαραγωγής και ενεργειακού συμψηφισμού. Η κατάργηση του net metering, η έλλειψη διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου στα δίκτυα, καθώς και η αδυναμία σύνδεσης νέων έργων ΑΠΕ σε πολλές περιοχές, δημιούργησαν ένα περιβάλλον που αποθαρρύνει τις τοπικές πρωτοβουλίες. Ακόμη και οι λίγοι Δήμοι που είχαν προχωρήσει σε σχεδιασμό ή υλοποίηση έργων μείωσης του ενεργειακού κόστους βρέθηκαν αντιμέτωποι με εμπόδια που ουσιαστικά ανέστειλαν τις προσπάθειές τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, καθίσταται αναγκαία η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου Εθνικού Προγράμματος για τη χρηματοδότηση των Δήμων με στόχο την Ενεργειακή Αυτονομία τους. Το πρόγραμμα προτείνεται να περιλαμβάνει ένα σύνολο πρωτοβουλιών και δράσεων που θα στοχεύουν:

- Στην ουσιαστική εξοικονόμηση ενέργειας στα δημοτικά κτίρια, στις εγκαταστάσεις και στις υποδομές, μέσω παρεμβάσεων όπως ενεργειακές αναβαθμίσεις, έξυπνα συστήματα διαχείρισης ενέργειας, αντικατάσταση παλαιού εξοπλισμού και εκσυγχρονισμό δικτύων φωτισμού.
- Στην ενίσχυση της εγκατάστασης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, είτε μέσω δημοτικών έργων είτε μέσω συμμετοχής σε ενεργειακές κοινότητες, με στόχο τη σταδιακή απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και τη μείωση του ενεργειακού κόστους.

Η εφαρμογή ενός τέτοιου εθνικού προγράμματος θα έχει πολλαπλά οφέλη. Θα συμβάλει ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, ενισχύοντας την πράσινη μετάβαση της χώρας. Θα βελτιώσει τα

οικονομικά των Δήμων, απελευθερώνοντας πόρους που μπορούν να κατευθυνθούν σε κοινωνικές υπηρεσίες, έργα υποδομής και δράσεις για τους πολίτες. Παράλληλα, θα θωρακίσει τους Δήμους απέναντι σε μελλοντικές ενεργειακές κρίσεις, μειώνοντας την έκθεσή τους σε διακυμάνσεις των τιμών της ενέργειας. Τέλος, θα συμβάλει στη συνολική μείωση της εξάρτησης της Ελλάδας από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα, ενισχύοντας την ενεργειακή ασφάλεια και την ανθεκτικότητα της χώρας.

Εθνικό Πρόγραμμα Απόκτησης Κοινόχρηστων και Κοινωφελών χώρων

Στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας είναι επιτακτική σήμερα η ανάγκη να διασφαλιστούν κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι, ώστε να αναταχθεί η αρνητική κατάσταση που επικρατεί σε σχέση με τα διεθνώς αποδεκτά πολεοδομικά και χωροταξικά δεδομένα. Ειδικά ο συνδυασμός της γήρανσης του πληθυσμού, στα αστικά κέντρα και της έλλειψης χώρων πρασίνου αναδεικνύει το θέμα της διασφάλισης ελεύθερου δημόσιου χώρου και της αναβάθμισης του ως το κεντρικό ζήτημα της περιόδου, ως ζήτημα επιβίωσης.

Με τις αλλαγές που επήλθαν με την ψήφιση του Ν. 4759/2020, άρθρα 88 και 89, δίνεται η δυνατότητα στους ιδιοκτήτες ρυμοτομούμενων ακινήτων να καταθέσουν αίτηση για τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου λόγω αυτοδίκαιης άρσης ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης. Σε αυτή την περίπτωση προκειμένου να μη χαθεί ο χώρος θα πρέπει να αποζημιωθούν οι ιδιοκτήτες. Τα χρονικά περιθώρια που δίνει ο νόμος είναι μικρά και οι Δήμοι καλούνται να ανταποκριθούν άμεσα. Εάν ο εκάστοτε Δήμος καθυστερήσει σε οποιοδήποτε από τα προβλεπόμενα βήματα ή υπερβεί τις προθεσμίες, επέρχεται οριστική και αμετάκλητη αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης, χωρίς να επιτρέπεται δεύτερη επανεπιβολή στο ίδιο ακίνητο.

Προκειμένου να μη χαθεί ο εκάστοτε χώρος θα πρέπει ο Δήμος να προβεί σε παρακατάθεση της προσήκουσας αποζημίωσης από Δήμο (υποχρεώσεις Δήμου **και παρόδιων**) μέσα σε 18 μήνες από τη δημοσίευση στο ΦΕΚ, της Απόφασης Περιφερειάρχη. Ακολούθως, ο ιδιοκτήτης έχει το δικαίωμα να ασκήσει αίτηση ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων για προσδιορισμό τιμής μονάδος μέσα σε 6 μήνες από την καταβολή της προσήκουσας αποζημίωσης. Συνεπώς ο Δήμος θα πρέπει να έχει την οικονομική δυνατότητα να καταβάλει συμπληρωματικά και τη διαφορά ανάμεσα στην προσήκουσα και την δικαστική τιμή μονάδος.

Το γεγονός αυτό σημαίνει πως ο Δήμος θα πρέπει να έχει την οικονομική δυνατότητα να καταβάλει την αποζημίωση για όλες τις εκτάσεις για τις οποίες θα γίνει αίτηση για αυτοδίκαιη άρση ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης.

Τονίζεται στο σημείο αυτό το γεγονός ότι το πρόβλημα οξύνεται δραματικά στις περιοχές προ του Ν. 1337/1983 (όπου ισχύει το Ν.Δ. 1923). Προκειμένου να διατηρήσουν έναν χώρο και να επανεπιβάλλουν την απαλλοτρίωση, οι Δήμοι υποχρεούνται να προκαταβάλουν και **τις οφειλές των παρόδιων ιδιοκτητών**, επιβαρυνόμενοι με δυσβάσταχτα ποσά τα οποία στη συνέχεια πρέπει να διεκδικήσουν δικαστικά, διακινδυνεύοντας οικονομική κατάρρευση και κατηγορίες για κατασπατάληση δημοσίου χρήματος.

Οι Δήμοι της χώρας βρίσκονται αντιμέτωποι με τον άμεσο κίνδυνο οριστικής απώλειας ζωτικών κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, εξαιτίας της οικονομικής τους αδυναμίας σε συνδυασμό με τις ιδιαίτερα αυστηρές και ασφυκτικές προθεσμίες που εισάγουν τα εν λόγω άρθρα 88 και 89 του Ν. 4759/2020. Υπό το βάρος μαζικών αιτήσεων ιδιοκτητών για τροποποίηση ρυμοτομίας λόγω αυτοδίκαιης άρσης απαλλοτριώσεων, οι ΟΤΑ αδυνατούν να καταβάλουν έγκαιρα την προσήκουσα ή τη δικαστικά προσδιοριζόμενη αποζημίωση, με αποτέλεσμα οι χώροι αυτοί να ιδιωτικοποιούνται οριστικά.

Παράλληλα το υφιστάμενο πλαίσιο χρηματοδότησης από το Πράσινο Ταμείο είναι υπερβολικά περιοριστικό καθώς καλύπτει αποκλειστικά τις υποχρεώσεις των Δήμων (και όχι των παρόδιων) και αφορά μόνο χώρους πρασίνου, εξαιρώντας τους λοιπούς κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους. Επιπλέον, το Ταμείο θέτει ως προϋπόθεση εκταμίευσης την ύπαρξη τελεσίδικων Πράξεων Τακτοποίησης/Αναλογισμού και δικαστικών αποφάσεων οριστικής τιμής μονάδος. Δεδομένων των χρονοβόρων διαδικασιών —καθώς μια Πράξη Αναλογισμού απαιτεί τουλάχιστον 2 έτη και ο δικαστικός προσδιορισμός άλλα 2 έτη— είναι πρακτικά αδύνατον να ικανοποιηθεί το αυστηρό 18μηνο του Ν. 4759/2020.

Σε αυτό το πλαίσιο είναι απολύτως απαραίτητη η χρονική επιμήκυνση και διεύρυνση των προθεσμιών του Ν.4759/2020, η προσαρμογή τους στους πραγματικούς χρόνους των διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών και η θεσμοθέτηση ενός Εθνικού Προγράμματος Απόκτησης Κοινοχρήστων και Κοινωφελών χώρων, που θα προβλέπει θεσμοθετημένη χρηματοδότηση και μέριμνα για την κάλυψη των υποχρεώσεων των παροδίων.

Εθνικό Πρόγραμμα Συντήρησης Δημοτικών Υποδομών

Οι Δήμοι της χώρας έχουν σήμερα την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης ενός εξαιρετικά μεγάλου και κρίσιμου συνόλου δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων. Σχολεία όλων των βαθμίδων, αθλητικές εγκαταστάσεις, παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, πολιτιστικά κέντρα, ΚΑΠΗ, δομές φροντίδας ΑμεΑ και ηλικιωμένων, αλλά και πλήθος άλλων κοινωνικών υποδομών, αποτελούν τον καθημερινό χώρο εξυπηρέτησης εκατομμυρίων πολιτών. Πρόκειται για κτίρια που καλύπτουν ζωτικές κοινωνικές ανάγκες, στηρίζουν την εκπαίδευση, τον αθλητισμό, την κοινωνική συνοχή και την ποιότητα ζωής στις τοπικές κοινωνίες.

Το μεγαλύτερο μέρος αυτών των υποδομών δεν κατασκευάστηκε από τους δήμους, αλλά από άλλους δημόσιους φορείς και οργανισμούς, και περιήλθε στην κυριότητα τους μεταγενέστερα, μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων που άλλαξαν το θεσμικό πλαίσιο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν:

- Τα σχολικά κτίρια, τα οποία κατασκευάστηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων και μεταβιβάστηκαν στους δήμους με τον Νόμο 1894/1990.
- Οι πρώην κρατικοί παιδικοί σταθμοί, κατασκευάστηκαν από υπηρεσίες των αρμόδιων υπουργείων και περιήλθαν στους δήμους με τους Νόμους 2880/2001 και 3106/2003.
- Οι αθλητικές εγκαταστάσεις, κατασκευάστηκαν από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και με μία σειρά Υπουργικών Αποφάσεων και τους Νόμους 3106/2003 και 4049/2012, μεταβιβάστηκαν στους δήμους.

Η μεταβίβαση αυτών των υποδομών στους δήμους έγινε για να ενισχυθεί η αποκέντρωση και η εγγύτητα της διοίκησης προς τον πολίτη. Ωστόσο, η μεταφορά της κυριότητας δεν συνοδεύτηκε από αντίστοιχη μεταφορά πόρων, ούτε από ένα σταθερό χρηματοδοτικό πλαίσιο που να επιτρέπει στους δήμους να ανταποκριθούν στις αυξανόμενες ανάγκες συντήρησης.

Πολλά από τα κτίρια αυτά κατασκευάστηκαν χωρίς οικοδομικές άδειες, με αποτέλεσμα σήμερα να απαιτούνται εκτεταμένες πολεοδομικές τακτοποιήσεις, νομιμοποιήσεις και διορθωτικές παρεμβάσεις. Παράλληλα, η φυσική φθορά του χρόνου, η εντατική χρήση και οι σύγχρονες απαιτήσεις ασφάλειας, ενεργειακής απόδοσης και προσβασιμότητας επιβάλλουν ένα συστηματικό, διαρκές και ολοένα αυξανόμενο πρόγραμμα συντήρησης και αναβάθμισης.

Οι δήμοι, παρά την ισχυρή βούλησή τους να προσφέρουν στους πολίτες ασφαλή, λειτουργικά και σύγχρονα κτίρια, βρίσκονται αντιμέτωποι με μια πραγματικότητα που δεν μπορούν να αγνοήσουν καθώς η οικονομική τους δυνατότητα δεν επαρκεί για να καλύψει το μέγεθος των αναγκαίων παρεμβάσεων. Οι διαθέσιμοι πόροι από τακτικές επιχορηγήσεις, προγράμματα μικρής κλίμακας και ίδιους πόρους είναι απολύτως ανεπαρκείς για να αντιμετωπίσουν:

- εκτεταμένες ανάγκες συντήρησης παλαιών κτιρίων,
- ενεργειακές αναβαθμίσεις,
- στατικές ενισχύσεις,

- ανακατασκευές χώρων υγιεινής, θέρμανσης και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων,
- παρεμβάσεις προσβασιμότητας για ΑμεΑ,
- συμμόρφωση με σύγχρονες προδιαγραφές ασφάλειας,
- τη συμμόρφωση με τις αυστηρές απαιτήσεις αδειοδότησης των αθλητικών και κοινωνικών δομών
- εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και συμμόρφωση με σύγχρονες απαιτήσεις άνεσης.

Η κατάσταση αυτή δημιουργεί ένα δομικό χρηματοδοτικό κενό, το οποίο δεν μπορεί να καλυφθεί με αποσπασματικές λύσεις ή μεμονωμένες χρηματοδοτήσεις. Απαιτείται μια εθνική στρατηγική, ένα συνεκτικό και μακροπρόθεσμο πλαίσιο που θα εξασφαλίζει σταθερούς πόρους, τεχνική υποστήριξη και προγραμματισμό.

Η χώρα χρειάζεται άμεσα ένα Εθνικό Πρόγραμμα Συντήρησης Δημοτικών Υποδομών, ένα ολοκληρωμένο χρηματοδοτικό και τεχνικό εργαλείο που θα επιτρέψει στους δήμους να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους και να διασφαλίσουν την ασφάλεια και ποιότητα των δημόσιων χώρων που χρησιμοποιούν καθημερινά οι πολίτες.

Ένα τέτοιο πρόγραμμα προτείνεται να:

- εξασφαλίζει σταθερή και επαρκή χρηματοδότηση,
- καλύπτει όλες τις κατηγορίες δημοτικών κτιρίων,
- υποστηρίζει πολεοδομικές τακτοποιήσεις και νομιμοποιήσεις,
- ενισχύει ενεργειακές και λειτουργικές αναβαθμίσεις,
- επιτρέπει μακροπρόθεσμο προγραμματισμό,
- διασφαλίζει ότι οι δήμοι μπορούν να προσφέρουν ασφαλείς, σύγχρονες και ποιοτικές υποδομές στους πολίτες.

Η δημιουργία του Εθνικού Προγράμματος Συντήρησης Δημοτικών Υποδομών δεν αποτελεί απλώς μια διοικητική ή τεχνική πρωτοβουλία. Είναι αναγκαία προϋπόθεση για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής στις τοπικές κοινωνίες.

Εθνικό Πρόγραμμα Κατασκευής Υπόγειων Χώρων Στάθμευσης στα Μητροπολιτικά Κέντρα

Η λειτουργία των μεγάλων μητροπολιτικών κέντρων της χώρας βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπη με μια σειρά από οξυμένες προκλήσεις που επηρεάζουν άμεσα την καθημερινότητα των πολιτών και τη συνολική λειτουργικότητα των πόλεων. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση, η έλλειψη διαθέσιμων χώρων στάθμευσης, η επιβάρυνση του δημόσιου χώρου και η περιβαλλοντική υποβάθμιση συνθέτουν ένα αστικό περιβάλλον που δυσκολεύει την κινητικότητα, περιορίζει την οικονομική δραστηριότητα και υποβαθμίζει την ποιότητα ζωής.

Στο επίκεντρο αυτών των προβλημάτων βρίσκεται η δραματική έλλειψη οργανωμένων, ασφαλών και σύγχρονων χώρων στάθμευσης, ιδιαίτερα σε περιοχές υψηλής πυκνότητας. Η άναρχη στάθμευση επιβαρύνει τους δρόμους, δυσχεραίνει την πρόσβαση των κατοίκων και των επαγγελματιών, εμποδίζει την κίνηση οχημάτων έκτακτης ανάγκης και περιορίζει τον δημόσιο χώρο που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για πράσινο, πεζοδρόμια, ποδηλατοδρόμους και άλλες χρήσεις που αναβαθμίζουν την καθημερινότητα.

Οι δήμοι, ως ο εγγύτερος θεσμός προς τον πολίτη, έχουν την ευθύνη να διαχειρίζονται τον δημόσιο χώρο και να εξασφαλίζουν συνθήκες ομαλής κυκλοφορίας και ασφάλειας. Διαθέτουν την πολιτική βούληση να προσφέρουν λύσεις που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες των κατοίκων και των επιχειρήσεων. Ωστόσο, η κατασκευή υπόγειων χώρων στάθμευσης αποτελεί ένα έργο υψηλού κόστους, τεχνικής πολυπλοκότητας και μακροχρόνιου σχεδιασμού – ένα έργο που οι δήμοι δεν μπορούν να χρηματοδοτήσουν μόνοι τους, όσο κι αν το επιθυμούν.

Ειδικά οι περιφερειακοί δήμοι των μητροπολιτικών κέντρων – όπως ο Δήμος Νεάπολης-Συκεών στη Θεσσαλονίκη – αντιμετωπίζουν μια επιπλέον, καθοριστική δυσκολία καθώς δεν είναι ελκυστικοί για ιδιωτική χρηματοδότηση. Αυτό οφείλεται στο ότι στο κέντρο των πόλεων, μια θέση στάθμευσης ενοικιάζεται με την ώρα, αποφέροντας υψηλά και σταθερά έσοδα, ενώ στις περιφερειακές περιοχές, η στάθμευση ενοικιάζεται με τον μήνα, με πολύ χαμηλότερο οικονομικό αντίτιμο.

Αυτό σημαίνει ότι ένας ιδιώτης επενδυτής δεν μπορεί να αποσβέσει το κόστος κατασκευής ενός υπόγειου χώρου στάθμευσης σε τέτοιες περιοχές, ούτε να εξασφαλίσει την απόδοση που θα είχε σε ένα κεντρικό σημείο. Έτσι, οι περιφερειακοί δήμοι των μητροπολιτικών περιοχών μένουν χωρίς πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια, ενώ οι ανάγκες τους για οργανωμένους χώρους στάθμευσης είναι εξίσου πιεστικές.

Η πραγματικότητα αυτή δημιουργεί μια αστική ανισότητα: οι κεντρικές περιοχές μπορούν να προσελκύσουν επενδύσεις, ενώ οι περιφερειακές όχι και γι' αυτό πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ισχυρή δημόσια χρηματοδότηση.

Οι δήμοι θέλουν να προχωρήσουν. Θέλουν να προσφέρουν στους πολίτες ασφαλείς, σύγχρονους και λειτουργικούς χώρους στάθμευσης, να μειώσουν την επιβάρυνση των δρόμων, να ενισχύσουν την κινητικότητα και να αναβαθμίσουν το αστικό περιβάλλον. Όμως, χωρίς ένα σταθερό χρηματοδοτικό εργαλείο, χωρίς τεχνική υποστήριξη και χωρίς εθνικό σχεδιασμό, η προσπάθεια αυτή δεν μπορεί να υλοποιηθεί.

Γι' αυτό, η θέσπιση ενός Εθνικού Προγράμματος Κατασκευής Υπόγειων Χώρων Στάθμευσης στα Μητροπολιτικά Κέντρα είναι πλέον επιτακτική. Ένα τέτοιο πρόγραμμα πρέπει να αποτελέσει κεντρικό πυλώνα της εθνικής στρατηγικής για τις πόλεις του 21ου αιώνα και να εξασφαλίζει:

- σταθερή και επαρκή δημόσια χρηματοδότηση,
- ειδικά κίνητρα για τους περιφερειακούς δήμους,
- τεχνική υποστήριξη και τυποποιημένες διαδικασίες αδειοδότησης,
- δυνατότητα συμπληρωματικών συνεργασιών όπου αυτό είναι εφικτό,
- μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και προτεραιοποίηση έργων υψηλής ανάγκης.

Η θέσπιση του Προγράμματος δεν είναι απλώς μια τεχνική ή οικονομική επιλογή. Είναι μια πολιτική απόφαση με βαθύ κοινωνικό αποτύπωμα, που θα καθορίσει την ποιότητα ζωής στις πόλεις για τις επόμενες δεκαετίες. Είναι μια επένδυση στο μέλλον, στην ασφάλεια, στην κινητικότητα και στην καθημερινότητα των πολιτών. Οι δήμοι είναι έτοιμοι να συμβάλουν. Χρειάζονται, όμως, το εθνικό εργαλείο που θα τους επιτρέψει να μετατρέψουν τις ανάγκες των πόλεων σε έργα.

Με εκτίμηση

Συμεών Θ. Δανηλίδης
Δήμαρχος Νεάπολης-Συκεών